

*Савастєєва Оксана Миколаївна*

*д.е.н., доцент*

*Продан Тетяна Яківна*

*к.е.н.*

*Одеський національний університет імені І.І.Мечникова*

## **КРЕДИТУВАННЯ РОЗВИТКУ ПРИВАТНОГО БІЗНЕСУ З БОКУ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУЦІЙ**

Сучасні процеси світових трансформаційних перетворень, наявність тенденцій соціально-економічної і політичної інтеграції, а також формування спільного інформаційно-комунікаційного простору потребують належного управління фінансовими ресурсами, поглиблюючи в такий спосіб значення міжнародних валютно-фінансових інституцій в середовищі світового сподарських зв'язків і їх вплив на розвиток міжнародного бізнесу.

Як зазначають Шеверя Р.В. та Стеблук Д. М., «у нових економічних умовах приватні потоки зростають. Серед країн, що розвиваються, зростає розуміння того, що для досягнення ринково-орієнтованого економічного зростання вони повинні створити умови, в яких може процвітати потужний приватний сектор» [1].

Враховуючи той факт, що потенційне значення приватного сектору збільшується, основною задачею для міжнародних фінансових організацій виступає з'ясування векторів сприяння розвитку через збільшення можливостей саме для приватного сектору. Водночас, зазначені організації мають визначати приватний сектор в якості головного інструменту забезпечення завдань розвитку. Втім, вони мають враховувати необхідність забезпечення участі незабезпечених категорій громадян у процесах зростання, яке, в свою чергу, має також носити екологізберігаючий характер. Фахівці виокремлюють два взаємодоповнюючих важелі, через застосування

яких забезпечується досягнення визначених цілей: 1) допомога урядам в процесах створення умов для належної форми ринково-орієнтованого зростання; 2) вони можуть стати інвесторами-учасниками, співпрацюючи з приватним сектором для розширення та покращення потоків приватного капіталу [2].

Водночас, слід наголосити, що роль банківських установ визначальною при фінансуванні різноманітних міжнародних проєктів, зокрема, у приватній сфері [3].

Серед кредитно-валютних організацій, сферою спеціалізації яких виступає фінансування та допомога приватного бізнесу, слід назвати Європейський банк реконструкції та розвитку, Світовий банк, Міжнародну фінансову корпорацію, Міжнародний валютний фонд та інші. Серед значного переліку учасників міжнародної інвестиційної діяльності в Україні в сучасних вагомим місце займає Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР). Основна мета діяльності банку — розвиток підприємницької активності, роздержавлення та приватизація, а також фінансова підтримка малого і середнього приватного бізнесу. Банк виконує функції каталізатора економічних змін, сприяє залученню іноземних і місцевих інвестицій в державах здійснення операцій, а також допомагає іншим установам державного і приватного секторів.

ЄБРР інвестує головним чином у приватні підприємства, зазвичай, спільно із комерційними партнерами. В сучасних умовах ЄБРР застосовує широкий спектр власних інвестиційних інструментів з метою допомоги у побудові ринкової економіки та становлення демократичних засад у 27 державах від Центральної Європи до Центральної Азії. Банк здійснює фінансування проєктів для банківських установ, пріоритетних галузей промисловості та окремих підприємств у формі як нових підприємств, так і у вигляді інвестицій в створені організації. Водночас банк взаємодіє з державними установами з метою активізації приватизаційних процесів,

реструктуризації компаній державної форми власності, а також підвищення рівня суспільних послуг населенню на місцевому рівні. ЄБРР також застосовує безпосередні зв'язки з урядами регіонального рівня з метою запровадження політики розвитку сприятливого бізнес-середовища [4].

Усвідомлюючи важливість значення приватного сектору в процесах активізації сталого економічного розвитку, міжнародні фінансові організації впродовж останніх років акцентують увагу на забезпеченні прямого кредитування приватного сектору. Певні міжнародні фінансові організації також надають позики безпосередньо недержавним гарантійним суб'єктам, таким як муніципальні чи місцеві органи влади та інші фінансові установи [5].

Фінансування сфери приватного бізнесу створює основу для підвищення економічних показників в межах країни, що, в свою чергу, підсилює її позиції в міжнародному середовищі. Завдяки цьому здійснюється удосконалення міжнародного бізнес-клімату і збільшення розмірів міжнародної оргівлі. В сучасних умовах практична реалізація повноважень міжнародних фінансових організацій в напрямі розвитку сучасного міжнародного бізнесу має спиратися на з'ясування численних загроз, що впродовж тривалого часу мають місце в усіх сферах суспільного життя.

Враховуючи пріоритетність приватного сектору в контексті розвитку міжнародного бізнесу, міжнародні фінансові інституції в останні роки реалізують заходи щодо прямого кредитування саме приватного сектору. Водночас, перевага у фінансуванні приватного сектору з боку міжнародних фінансових інституцій надається країнам, що розвиваються, що значно зміцнює їх позиції на світовій арені і дозволяє різним суб'єктам підприємницької діяльності приймати активну участь у веденні міжнародного бізнесу.

**Список використаних джерел**

1. Шеверя Р.В., Стебляк Д. М. Вплив валютно-фінансових та кредитних інституцій на розвиток сучасного міжнародного бізнесу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2022. №43. С.168-171
2. The role of the World Bank in international trade policy. URL:: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/570456/EXPO\\_BRI\(2016\)570456\\_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/570456/EXPO_BRI(2016)570456_EN.pdf) (дата звернення 29.01.2023)
3. Савастєєва О. М. Банківські установи в системі проєктного фінансування. Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні» (25 лютого 2022 року, м. Вінниця); ВНТУ, 2022. С.149-152
4. New Data: Private Sector Investment in Developing-Country Infrastructure Bounces Back from Historic Lows. Available at: <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2022/05/03/new-data-private-sector-investment-in-developing-country-infrastructure-bounces-back-from-historic-lows> (дата звернення 29.01.2023)
5. Financial Performance Summary IFC. Available at: <https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/544401c1-75fc-439e-a33d75b19271c496/IFC-AR21-Financial-Performance> (дата звернення 29.01.2023)